

Metodická příručka aktivity 2

Odovědný přístup k financím

Projekt CZ.1.07/3.1.00/37.0204
„Další vzdělávání občanů Liberecka“

Metodická příručka **Aktivity 2**

Odpovědný přístup k financím

I. ÚVOD

Popis projektu

Projekt vznikl na základě zkušeností konzultantů Občanské poradny a jeho obsah vychází ze statistických údajů o množství a oblastech řešených problémů klientů. Jeho cílem je zvýšit kvalitu občanských kompetencí a finanční gramotnost obyvatel Liberecka a Jablonecka jejich aktivním sebevzděláváním. Struktura a obsah vzdělávacího programu je přímo závislá na definování výstupů k řešení negativních životních situací, s cílem osvojit pozitivní postoj ke změně.

Vzdělávání probíhá inovativními metodami. Základním informačním zdrojem je písemný materiál (počítačová prezentace), jehož obsahem je výklad vybraných témat, doplněný interaktivními prvky, které mají posluchače motivovat k zamyšlení nad prezentovanou tematikou, např. formou testu, vypracováním úkolu, praktické ukázky, nácvik jednání. Dále je využíváno motivačního vyprávění, jsou uváděny modelové příklady. Lektor je odborníkem na danou tematiku, schopný reagovat na dotazy posluchačů, stává se moderátorem hledání řešení problému samotnými posluchači, kteří si touto formou fixují získané informace. K vyhledávání konkrétních informací jsou využívány počítače.

Evaluační proces jednotlivých aktivit vzdělávání probíhá na základě hodnocení seminářů posluchači metodou semaforu.

Cíl metodiky

Cílem metodiky je popsat charakter, průběh a zajištění jednotlivých dílčích témat klíčové aktivity č.02 „Odpovědný přístup k financím“ se záměrem zajistit udržitelnost projektové aktivity tak, aby bylo možné v budoucnu připravit a realizovat semináře zaměřené na tuto problematiku, a tím multiplikovat výstupy této aktivity.

Popis uplatnění metodiky

Vzhledem k charakteru témat klíčové aktivity je zřejmé, že obsah aktivity zůstává v platnosti i po ukončení celého projektu a potřeba vzdělávat veřejnost v těchto tematických blocích bude žádoucí i v budoucnu. Tato metodika by se tak měla stát základním východiskem pro realizaci vzdělávacích seminářů vymezených klíčovou aktivitou.

Při správné aplikaci výstupů této metodiky se cílová skupina občanů na základě získaných znalostí a dovedností naučí aktivně reagovat na problematiku vzešlou z různých životních situací v přístupu k rodinným financím (sestavení domácího rozpočtu, příjmy, výdaje, rozumné zadlužování, nákupy na splátky, spotřebitelské úvěry, bankovní a nebankovní poskytovatelé půjček a úvěrů, exekuce, osobní bankrot).

Témata

- První krok k odpovědnému hospodaření – sestavení domácího rozpočtu, příjmy, výdaje
- Rozumné zadlužování, nákupy na splátky, spotřebitelské úvěry
- Bankovní a nebankovní poskytovatelé půjček a úvěrů
- Exekuce – jak jí předejít, postup při exekuci, co exekutor smí a nesmí zabavit, jak bránit majetek třetích osob
- Osobní bankrot – podmínky osobního bankrotu, jak na něj?

II. METODIKA TVORBY VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Důvod výběru tématu „Odpovědný přístup k financím“

Podle statistických údajů Občanské poradny v Liberci došlo v posledních třech letech k výraznému nárůstu počtu občanů, kteří mají problémy s dluhy. Velká část tohoto vzorku řeší problémy, kterých se dotýkají jednotlivé semináře.

Cílová skupina

Občané Liberecka a Jablonecka ve věku od 18 do 64 let, nacházející se v náročných životních situacích, jejichž příčinou jsou problémy se zadlužováním (výdaje neodpovídající příjmům a z toho vyplývající problematika zadlužování řešená např. formou výkonu rozhodnutí - exekucí, popřípadě formou insolvenčního řízení).

Má-li být naplněn cíl aktivity, je třeba, aby skupina účastníků vzdělávacích programů byla motivována k řešení odpovědného přístupu k financím na základě aktuálních životních a sociálních potřeb.

Z tohoto důvodu je vhodné se zaměřit na např.:

- absolventy škol, kteří se obtížněji uplatňují na trhu práce a tím jsou ohroženi vysokou mírou zadlužení
- osoby evidované na úřadu práce
- osoby pobírající dávky státní sociální podpory (matky na rodičovské dovolené...)
- poživatelé různých forem důchodu
- klienty občanské poradny, kdy jim je možnost vzdělávání v této oblasti nabízena přímo při vlastní konzultaci

Publicita

Publicita této klíčové aktivity by měla být zajištěna rozličnými formami s ambicí oslovit co nejširší plénum cílové skupiny. Při zajištění publicity této klíčové aktivity se osvědčily následující formy:

- veřejné sdělovací prostředky lokálního charakteru (regionální rozhlasové stanice apod.)
- výlep propagačních materiálů - pozvánek na veřejně dostupných místech (např. v dopravních prostředcích, školách, městských úřadech, knihovně, informačních střediscích úřadu práce,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ordinacích lékařů, domech s pečovatelskou službou, centrech pro seniory, centrech pro matky s dětmi, stacionářích...)

- mailové pozvánky, případně telefonické či osobní pozvání na základě kontaktů databáze účastníků předešlých akcí
- distribuce tištěných letáků a brožur (např. v budovách ÚP, domovech pro seniory, školách apod.)
- osobní kontakt v organizacích, kde se cílové skupiny sdružují

Obsah aktivity

Klíčová aktivita je složena z následujících seminářů:

První krok k odpovědnému hospodaření – sestavení domácího rozpočtu, příjmy, výdaje

Cílem tohoto semináře je naučit účastníka efektivně hospodařit s penězi v rámci domácího rozpočtu.

Účastník bude schopen:

- získat kontrolu nad vlastní finanční situací
- najít zdroje pro rezervy a úspory
- zvládnout nečekané výdaje
- předcházet vytváření zbytečných dluhů
- rozumět pojmům: mzda, peněžité sociální dávky, příjmy z pronájmu nemovitosti, příjmy z kapitálového majetku, nepravidelné výdaje, pojistky, splátky, úspory

Prostředky k získání těchto dovedností :

- prezentace s podrobným výkladem lektora
- informační leták a brožura
- sestavení domácího rozpočtu na semináři
- diskuse v rámci semináře

Rozumné zadlužování, nákupy na splátky, spotřebitelské úvěry

Cílem tohoto semináře je osvojit si strategie řešení deficitu rodinného rozpočtu, zejména v oblastech nákupu na splátky a spotřebitelských úvěrů.

Účastník bude schopen:

- vytvořit si finanční rezervu, vědět o její nutnosti
- vycházet z možností svého rozpočtu
- porovnávat nabídky a ceny různých produktů
- pečlivě kontrolovat RPSN a sankce
- pozorně přečíst smlouvu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- pojistit se proti neschopnosti splácet
- rozumět pojmům: úvěr neúčelový, úvěr účelový, revolvingový úvěr, kontokorentní úvěr, finanční leasing, zpětný leasing

Prostředky k získání těchto dovedností :

- prezentace s podrobným výkladem lektora, použití konkrétních příkladů
- informační leták a brožura
- diskuse v rámci semináře, lektor odpovídá na praktické dotazy účastníků

Bankovní a nebankovní poskytovatelé půjček a úvěrů

Cílem tohoto semináře je poskytnout dostatek informací vedoucích ke správnému výběru poskytovatele finančních služeb.

Účastník bude schopen:

- zjistit co nejvíce informací o poskytovateli úvěru, najít si výhodného poskytovatele pro konkrétní potřebu
- zjistit co nejvíce informací o ceně úvěru
- zjistit co nejvíce informací o délce úvěru
- zjistit co nejvíce informací o riziku úvěru
- zjistit co nejvíce informací o zajištění úvěru
- zjistit co nejvíce informací o následcích, případně nesplácení

Prostředky k získání těchto dovedností :

- prezentace s podrobným výkladem lektora, použití konkrétních příkladů
- informační leták a brožura
- diskuse v rámci semináře, odpovědi lektora na praktické dotazy účastníků

Exekuce – jak jí předejít, postup při exekuci, co exekutor smí a nesmí zabavit, jak bránit majetek třetích osob

Cílem tohoto semináře je seznámit účastníka se zákonnými podmínkami a postupy, které nastávají v okamžiku nesplnění povinnosti povinným.

Účastník bude schopen:

- rozumět pojmů exekuce
- rozlišit typy exekucí
- rozpoznat subjekty oprávněné provádět exekuce
- popsat průběh a fáze exekučního řízení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- popsat podmínky a způsob zahájení soudní exekuce
- vymežit pojem exekuční titul
- vhodně použít opravné prostředky

Prostředky k získání těchto dovedností :

- prezentace s podrobným výkladem lektora, použití konkrétních příkladů z praxe poradce
- informační leták a brožura
- diskuse v rámci semináře, odpovědi lektora na praktické dotazy účastníků

Osobní bankrot – podmínky osobního bankrotu, jak na něj?

Cílem tohoto semináře je poskytnout dostatek informací o problematice insolvenčního řízení.

Učastník bude schopen:

- vymežit pojem osobní bankrot
- popsat podmínky pro podání návrhu na oddlužení
- charakterizovat obsah insolvenčního návrhu
- vyjmenovat přílohy insolvenčního návrhu
- vymežit pojem insolvenční správce

Prostředky k získání těchto dovedností :

- prezentace s podrobným výkladem lektora, použití konkrétních příkladů
- informační leták a brožura
- diskuse v rámci semináře, odpovědi lektora na praktické dotazy účastníků

III. VZOROVÝ MODEL SEMINÁŘE

Jak realizovat seminář

Před seminářem:

Stanovení termínu a místa konání (maximálně vyjít vstříc časovým možnostem účastníků, přizpůsobit čas a místo konání cílové skupině) – osvědčilo se realizovat semináře v místech setkávání cílové skupiny. Využít obvyklý čas, kdy se cílová skupina běžně schází (např. různé akce zájmových skupin apod.)

Zajištění místa konání (rezervace místnosti, uspořádání stolů a židlí, věšáky)

Zajištění lektora (informovat lektora o charakteru cílové skupiny), domluva s lektorem o časové dotaci, o obsahu semináře a způsobu lektorování semináře, zjištění požadavků lektora – lektor musí být osoba schopná reagovat na dotazy účastníků – v našem případě se jednalo o konzultantky občanské poradny

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zajištění vybavení prostoru (příprava technického vybavení: dataprojektor, počítač, flipchart, interaktivní tabule apod., vlaječky...)

Propagace semináře a distribuce pozvánek na seminář

Příprava prezenční listiny, označení místa konání (šipky, směrovky)

Příprava evaluačního formuláře (metodou semaforu)

Zajištění materiálu k semináři (informační brožury, poznámkové bloky, psací potřeby pro účastníky, propagační materiály k projektu)

Zajištění občerstvení účastníků (čaj, káva, minerálka, cukr, sušenky, chlebičky), hrnky, sklenice, lžičky apod.

Na semináři

Podepsání prezenčních listin

Podepsání dohody s lektorem

Distribuce doprovodných materiálů

Distribuce občerstvení

Zajištění vyplnění evaluačních dotazníků

Zajištění fotodokumentace

Průběh semináře - časová dotace 100 minut

- Představení lektora, seznámení účastníků s tématem, případně s projektem – 5 min
- Prezentace tématu – podrobný výklad lektora, odpovědi na otázky účastníků – 40 min
- Krátká přestávka – občerstvení, - 10 min
- Diskuse na praktická témata – pokud účastníci nemají sami dotazy, lektor vybízí účastníky k reakci na témata související s výkladem v první části semináře. Sestavení vlastního rozpočtu v připravené tabulce – praktické uplatnění dovedností (pokud je to možné) – 40min
- Závěr semináře – vyplnění zpětné vazby formou semaforu (viz příloha), nabídka dalších seminářů, připomenutí vyplnění prezenční listiny, poděkování za účast. – 5 min

Po semináři

Úklid

Vyhodnocení evaluačních dotazníků – zapracování připomínek do dalšího semináře – konzultace s lektorem o zpětné vazbě.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IV. PŘÍLOHY

Příloha 1 – ukázka prezentace

Příloha 2 – informační leták

Příloha 3 - ukázka tabulky pro domácí rozpočet

Příloha 4 – evaluační dotazník - semafor

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č.1 – Presentace

Mycházejte z možností svého rozpočtu

Odpovězte si na otázku: Máme na to? Zvažte své příjmy a výdaje a vezměte v úvahu i možnost ztráty zaměstnání nebo pokles příjmu.

Zajistěte si finanční rezervu

Nějaký čas odkládejte částku na splátky, vytvořte si finanční rezervu ve výši dvou až tří měsíčních výdajů domácnosti

Před podpisem smlouvu pozorně přečtěte

Pokud smlouvám nerozumíte, nepodepisujte je na místě, můžete se poradit s jinými lidmi, nebojte se na nejasnosti zeptat. Seznamte se také se všeobecnými obchodními podmínkami věřitele.

Pojistěte se proti neschopnosti splácet - Základní varianta pojištění poskytuje krytí pro případ invalidity 3. stupně následkem nemoci či úrazu a smrti úrazem. Rozšířená varianta pojištění kryje navíc ztrátu příjmu ze zaměstnání či podnikání a pracovní neschopnost následkem nemoci či úrazu.

Porovnávejte nabídky a ceny různých produktů

Zkuste nejprve banku, nebo nebankovní společnosti poskytující úvěry, vyhněte se lichvářům. Neřídte se jen výší úroku, ale pozor dávejte na poplatky a na sankce pro případ nesplacení.

Pečlivě si u smluv kontrolujte RPSN a sankce

Roční procentní sazba nákladů udává procentuální podíl z dlužné částky, který musí spotřebitel zaplatit za jeden rok v souvislosti se splátkami, a dalšími výdaji spojenými s úvěrem. Zjistěte, kolik zaplatíte celkem, jaké jsou další poplatky, frekvence splácení a případné sankce, jestliže se opozdíte se splátkami.

Pozor na lichváře

Výhodné půjčky nabízejí často bezjmenné společnosti, které půjčují i lidem s nízkými příjmy nebo nezaměstnaným, nemají žádnou reálnou adresu, vyžadují za malé půjčky ručení domem a následně žádají obrovské sankce za nesplacení. Často se za počáteční vstřícností skrývá jen zprostředkování za nevratný poplatek, častokrát s podmínkou životního pojištění na 2 až 3 roky, které nelze pod hrozbou pokuty zrušit. Dejte si pozor na podpis blanco (nevyplněné) směnky, kam později může věřitel vepsat jakoukoliv sumu. Nereagujte na nabídky úvěrů a půjček vyložené na náročích a sloupech.

A jak poznáte kvalitní úvěrovou společnost?

Důvěryhodné služby zájemce o půjčku najde u bank a nebankovních společností poskytujících úvěry, které jsou sdruženy v České leasingové a finanční asociaci a zavázaly se k dodržování Etického kodexu. Vybírejte z prověřených společností, které Vám někdo doporučil na základě vlastní zkušenosti. Zodpovědný věřitel vás nenutí k podpisu smlouvy ihned, dá vám možnost vzít si ji domů a pečlivě pročíst. Zodpovědný věřitel má svoje úvěrové podmínky i sazebník k dispozici také na webových stránkách, kde si je můžete prostudovat

Co musí obsahovat úvěrová smlouva?

- > jaké jsou strany smlouvy (půjčce půjčka musí být starší 18 let)
- > výše půjčeného finančního obnosu
- > věc, na kterou je půjčka poskytována (specifikum spotřebitelského úvěru – může být půjčka a úvěry toto nevyžadují)
- > výše úroku, RPSN (případně rozepsána do jednotlivých splátek)
- > datum první splátky (mnoho spotřebitelských úvěrů mají mezi poskytnutím hotovosti a první splátkou prodlení, někdy i několik měsíců)
- > výše a perioda dalších splátek (popřípadě kompletní splátkový kalendář)
- > podmínky předplátného splácení
- > řešení neplnění smlouvy (smlouva pokuty, případně i ošud věci, která byla na úvěr pořízena)
- > a další případné náležitosti (informaci o právech vyplývajících z případného odstoupení od kupní smlouvy a informaci o právu na předčasné splácení, o postupu v případě ukončení smluvního vztahu. Jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel.

Nejčastější typy úvěrových produktů:

- **Úvěr neúčelový** - Vyplácí se převodem na bankovní účet či v hotovosti. Není třeba dokládat použití peněz. Výše a počet splátek jsou přesně stanoveny, je vhodný v případě mimořádné události.
- **Úvěr účelový (Nákup na splátky)** - Je určen především k úhradě ceny zboží či služeb přímo v místě jejich prodeje, případně na rekonstrukci bytu. Výše úvěru odpovídá výši platby. I zde je přesně stanovena výše a počet splátek, je vhodný v případě potřeby určité věci. Může jít také o úvěr poskytovaný na úhradu dřívějších závazků u jiných věřitelů, v některých případech může jít o úvěr zajištěný koupeným předmětem (automobil).

➤ **Revolvingový úvěr (Úvěrová karta)** - Jde o obnovitelný úvěr, kdy banka poskytuje úvěrový rámec, pro čerpání peněžních prostředků prostřednictvím úvěrové karty. Postupným splácením se částka znovu obnovuje. Výše splátky je pohyblivá, obvykle je stanovena splátka minimální. Využijete-li bezúročné období, ve kterém dluh uhradíte, nebude to stát nic navíc. Tento typ úvěru je vhodný při bezhotovostních platbách za zboží a služby denní potřeby nebo při mimořádných nákupech.

➤ **Kontokorentní úvěr** - Je bankovní služba sjednaná k běžnému účtu, která dovoluje čerpat z účtu peníze i v případě, že na účtu není dostatečná hotovost. Banka potřebnou částku půjčí a klient smí „jít do minusu“. Má vyšší úrokovou sazbu a někdy se platí i poplatek z nevyužitých částek přečerpání účtu. Poskytuje rychle finanční výpomoc, výše kontokorentu závisí na vašich příjmech, v mínusu můžete být trvale 6 měsíců až rok. Splátky kontokorentu nejsou strhávány pravidelně, úvěr čerpáte a splácíte, jak vám to vyhovuje, je úročen nižší sazbou než u kreditních karet.

➤ **Finanční leasing** - Financuje pořízení věci, většinou automobilu, který je po celou dobu majetkem leasingové společnosti a teprve na konci leasingu přechází vlastnictví na zákazníka. Součástí splátek je rovněž pojištění.

➤ **Zpětný leasing** - Je forma leasingu, kdy dochází k odkoupení věci, která patří zákazníkovi a k následnému splácení formou leasingových splátek. Cílem je získat potřebnou hotovost.

Kolik to bude stát?

Spotřebitelský úvěr od banky:

Úroková sazba: 12 až 19 % ročně
Poplatek: 0 až 100 Kč měsíčně, 0 až 1,5 % za sjednání úvěru jednorázově
Úvěrový rámec: 10 až 600 000 Kč

Půjčky od nebankovních společností:

Úroková sazba: 14 až 70 %
Úvěrový rámec: do 150 000 Kč
Příklady společností: Home Credit, Cofidis, Credium, Essox, Provident Financial, Profi Credit...

Najděte splátky bez navýšení

- Pokud potřebujete konkrétní věc do domácnosti, například pračku, zjistěte, jestli ji v obchodě nenabízejí na **splátky bez navýšení**. Tuto možnost nabízejí s podmínkou vyrovnat dluh do šesti měsíců některé nebankovní společnosti.
- Menší půjčky řešte kreditkou. Důležité je dluh na kreditní kartě uhradit každý měsíc v **bezúročném období** (bývá 45 až 51 dnů). Jinak přibývá úrok kolem 22 procent ročně.

Když už se to nepovede...

Možnost sloučení úvěrů, tzv. **konsolidaci** nabízí většina bank. Můžete sloučit „pod jednu střechu“ všechny závazky od kreditních karet až po kontokorent. Výhodou konsolidace půjček je **snížení měsíční splátky, poplatků**, a zároveň zpřehlednění výdajů.

Děkuji za pozornost

Příloha č.2 – informační leták

Kontokorentní úvěr

Je bankovní služba spojená k běžnému účtu, která dovoluje čerpat z účtu peníze i v případě, že na účtu není dostatečná hotovost. Banka potřebnou částku půjčí a klient ani „jít do mínusu“. Má vyšší úrokovou sazbu a někdy se platí i poplatek z nevyužitých částek předepsání účtu. Poskytuje rychlé finanční výpomoc, výše kontokorentu závisí na vašich příjmech, v míru se můžete být třeba 6 měsíců až rok. Splátky kontokorentu nejsou srovnatelné pravidelné, úvěr čerpáte a splácíte, jak vám to vyhovuje, je omezen výší sazbou než u kreditních karet.

Finanční leasing

Financuje pořízení věci, většinou automobil, který je po celou dobu majetkem leasingové společnosti a teprve na konci leasingu přechází vlastnictví na zákazníka. Součástí splátek je rovněž pojištění. Způsoby leasingu je forma leasingu, kdy dochází k odkoupení věci, která patří zájemci, a k následnému splácení formou leasingových splátek. Členu je získat potřebnou hotovost.

Kolik to bude stát?

- Spotřebitelský úvěr od 0,04 %
- Úroková sazba 23 až 28 % (půjčka)
- Poplatek 0 až 100 Kč měsíčně
- V 37,22 % za měsíčně (sazba je konstantní)
- Účtový poměr 20 až 300 000 Kč
- Půjčky od nákladových společností
- Úroková sazba 24 až 29 %
- Účtový poměr 20 100 000 Kč
- Příklady společnosti: Moneta Credit, Cejstka, Creditbank, Československá obchodní banka, Credit –

Najděte splátky bez navýšení

Pokud potřebujete konkrétní věc do důchodu, například práci, zábratě, jestli je v obchodě nemají, na splátky bez navýšení. Tato možnost nabízí s podmínkou vykoupení dluh do šesti měsíců některé nebankovní společnosti. Menší půjčky řetěze kadeřnic. Důležité je dluh na kreditní kartě sčítat každý měsíc v bezúročném období (bývá až 31 dnů) jinak přibývá úrok kolem 22 procent ročně.

D.O.S. občanské sdružení
vzdělávání, poradenství a dobrovolnictví
Švermova 32,460 10 Liberec 10

Podrobné informace najdete na www.d-os.net

nebo na stránkách projektu www.vzdělavani-obcami.cz

Napište si o informace na vzdělavani-obcami@d-os.net, kde se také můžete předběžně registrovat.

Volejte na **777 998 877**, manažerka projektu Romana Lisková

ODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP K FINANCÍM – rodný rozpočet, rozumné půjčky, osobní bankrot...

ROZUMNÉ ZADLUŽOVÁNÍ

ROZUMNÉ ZADLUŽOVÁNÍ

Zadání „si půjčit“ se totiž může součinit různými způsoby, může to být zpráva, jak dlouho na své peníze pro splátky splátek třeba. Někdy úvěr je srovnatelný, někdy je to jen zpráva z rozvoje, třeba poskytnout si na to peníze, dostávají, vyhledávají nejlepší podmínky, jezdí na představení, na banky, občas se jim může je lepší, například si dluh je výše, ale třeba se požaduje a odebírá. Opravdu to poskytnout? Žijete s penězi, a dluhů je mnoho, nemůžete přežít, ale půjčíte si dluh, nebo se dluhové přívěs, například dluh, kterou budete ještě dlužit peníze. A dluh, když dluhujete, vyhodíte, než dluhujete, může být, je lepší udělat.

NEŽ SI PŮJČÍTE PENÍZE...

- Vyházíte z možnosti svého rozpočtu
- Odpovíte si na otázku: Máte na to? Zvažte své příjmy a výdaje a vezměte v úvahu i možnost státní zadržování nebo pokles příjmu
- Uvědomte si finanční rezervu
- Někdy čas odložit částku na splátky, vyčkat si, či rovnou rezervu ve výši dluhu až tři měsíčních výplát domácnosti
- Porovnávejte nabídky a ceny různých produktů
- Zvažte naproti banku, nebo nebankovní společnost poskytující úvěry vyhodit se dluhovní. Nemusí se jen výši úvěru, ale také dluh na poplatky a na sankce pro případ neplnění
- Půjčka si u úvěru kontokorentu RPSN a sazba
- Reálné procento sazbě náhodně udává procentuální podíl z důlné částky. Měly musí spotřebitel splatit za jeden rok v rovnováze se splátek, a běžně výdaji spotřebitel s úvěrem. Zkontrolujte, kolik zaplatíte celkem, jak jsou další poplatky, frekvence splátek a případně neúspěch, jestli se s pomocí se splátek
- Před podpisem smlouvy porovnáte přetřeba
- Pokud smlouvu narozhodí, nepodpíste je na místě, můžete se požádat s jinou bankou, nebo se na nějakou-li zaplat. Sazba se také se vkladovými obchodními podmínkami věřit

Pojistíte se proti neschopnosti splácet
Základní varianta pojistné podmínky kytí pro případ invalidity 3. stupně následkem nemoci či úrazu s určitými úrazem. Rozšířená varianta pojistné kytí navíc stávkou příjmu ze zaměstnání či podnikání a pracovní neschopnost následkem nemoci či úrazu.

Pozor na lichváře!

Výhodné půjčky nabízejí často bezprovazné společnosti, které přijímají dluh s nízkými příjmy nebo nezaměstnanými, nemají žádnou žádnou adresu, vyžadují za malou půjčku různé domem a následně žádají obrovské sazbou za neplnění. Často se za požádky většinou stává jen zprávkování za nevázaných poplatků 10-15 tisíc, bez záruky, že půjčku skutečně dostanete, částkou se podmínkou životního pojištění na 2 až 3 roky, které nelze pod hrozbou pokuty vrátit. Dejte si pozor na poškození blanco (nezvyklé) smlouvy, kon požadují někdy věřit, sepsat jakoukoliv smlou. Nezapomínejte na nabídky úvěrů a půjček vyplacené na náročných a slovně.

A JAK POZNÁTE KVALITNÍ ÚVĚROVOU SPOLEČNOST?

Důvěryhodné služby zájemce o půjčku najde u bank a nebankovních společností poskytovatelů úvěrů, které jsou sdruženy v České leasingové a finanční asociaci a zavázaly se k dodržování Etického kodexu. Vyberte z prověřených společností, které Vám někdo doporučil na základě vlastní zkušenosti. Zodpovědný věřit, vše nasměří k podpisu smlouvy třeba, dá vám možnost vrát si ji domů a pečlivě pročíst. Zodpovědný věřit má svoje úvěrové podmínky i seznam k dispozici také na webových stránkách, kde si je můžete prohlédnout.

Co musí obsahovat úvěrová smlouva?

- jaké jsou podmínky smlouvy (příjemce půjčky musí být starší 18 let)
- výše půjčeného finančního obnosu
- věc, na kterou je půjčka poskytována (specifickým spotřebitelského úvěru – mnohé půjčky a úvěry tuto nevyžadují)
- výše úroku, RPSN (případně rozepsaná do jednotlivých splátek)
- datum první splátky (mnoho spotřebitelských úvěrů má mezi poskytovateli hotovosti a první splátkou profile

- někdy i několik měsíců)
- výše a perioda dalších splátek (popřípadě kompletní splátkový kalendář)
- podmínky předplatemého zálohu
- řešení neplnění smlouvy (smluvní pokuty, případně i omezení, která byla na úvěr pojištěna)
- a další případně náležitosti (informaci o právech vyplývajících z případného odpuštění či kupní smlouvy a informací o právu na předání smlouvy, o postupu v případě ukončení smluvního vztahu)

Nejčastější typy úvěrových produktů:

- **Úvěr seřizovací**
Vypůjčí se převodem na bankovní účet či v hotovosti. Nemí třeba dotáčet použitím peněz. Výše a počet splátek jsou přesně stanoveny, je vhodný v případě mimořádné události.
- **Úvěr účelový (nákup na splátky)**
Je určen především k úhradě ceny zboží či služeb přímo v místě jejich prodeje, případně na nekonkrétní zboží. Výše úvěru odpovídá výši splátky i zde je přesně stanovena výše a počet splátek, je vhodný v případě potřeby úhradě věci. Může jít také o úvěr poskytnutý na úhradu dlužných závazků u jiných věřitelů, v některých případech může jít o úvěr zajištěný koupenním předem (smlouba).
- **Revolventový úvěr (úvěrová karta)**
Jde o obnovitelný úvěr, kdy banka poskytuje úvěrový rámec pro čerpání penězních prostředků prostřednictvím úvěrové karty. Postupným splácením se částka znovu obnovuje. Výše splátek je pohyblivá, obvykle je stanovena splátka minimální. Využijete-li bezúročný období, ve kterém dluh uhradíte, nebude to stát nic

Příloha č.3 – ukázka tabulky rozpočtu

Měsíční rodinný rozpočet

Předpokládané celkové výdaje		Celkový rozdíl	
Kč	Kč	Kč	Kč
Různé	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Hypotéka nebo nájemné	Kč	Kč	Kč
Důlů hypotéka nebo nájemné	Kč	Kč	Kč
Telefon	Kč	Kč	Kč
Elektrina	Kč	Kč	Kč
Plyn	Kč	Kč	Kč
Vodné a splácné	Kč	Kč	Kč
Podobné služby	Kč	Kč	Kč
Léčebné ošetření	Kč	Kč	Kč
Ležebna ošetření	Kč	Kč	Kč
Podleby pro domácnost	Kč	Kč	Kč
Jiné	Kč	Kč	Kč
Celkem	Kč	Kč	Kč

Doprava	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Platby za vozidla I			
Platby za vozidla II			
Jezdné - osobní, uvoz			
Pojistění			
Reparace vozidla			
Pohonné hmoty			
Ležebna			
Jiné			
Celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Pojistění	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Domácnost			
Zdravotní pojištění			
Osobní pojištění			
Jiné			
Celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Jídla	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Háčky			
Jídla v restauracích			
Jiné			
Celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Děti	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Léčebná péče			
Občerství			
Školné			
Školní potřeby			
Poplatky za zájmové organizace			
Právo na obědy			
Hřeben			
Hračky a hry			
Jiné			
Celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Právní služby	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje	Rozdíl
Zdravotní			
Výkonné			
Právní			
Jiné			
Celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Předpokládaný měsíční příjem	
Příjem 1	Kč
Příjem 2	Kč
Pravidelný příjem	Kč
Celkový měsíční příjem	Kč

Skutečný měsíční příjem	
Příjem 1	Kč
Příjem 2	Kč
Pravidelný příjem	Kč
Celkový měsíční příjem	Kč

Předpokládaný zůstatek	
Skutečný zůstatek	
Rozdíl	

Půjčky	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje
Osobní půjčky		
Státní půjčky		
Kreditní úroky		
Kreditní úroky		
Kreditní úroky		
Jiné		
Celkem	0 Kč	0 Kč

Dělo	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje
Vědecké		
Dělo CD		
Kino		
Koncerty		
Společnost		
Dělo		
Jiné		
Celkem	0 Kč	0 Kč

Domácí zvířata	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje
Jídla		
Léčebná péče		
Právo v domácnosti		
Hračky		
Jiné		
Celkem	0 Kč	0 Kč

Osobní péče	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje
Léčebná péče		
Vloky a náklady		
Občerství		
Časová		
Klub zájmové organizace		
Jiné		
Celkem	0 Kč	0 Kč

Domácí zvířata	Předpokládané výdaje	Skutečné výdaje
Jídla		
Léčebná péče		
Právo v domácnosti		
Hračky		
Jiné		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č.4 – ukázka evaluačního dotazníku – semafor

Tento způsob hodnocení semináře je pro účastníky „nový“ a rychlejší - označí jednoduchým způsobem (nalepením kolečka, čárkou) svou spokojenost se seminářem, případně doplní připomínky.

Projekt č. CZ.1.07./31.00/37.0204
Další vzdělávání občanů Liberecka

HODNOCENÍ PŘEDNÁŠKY/SEMINÁŘE

Domácí rozpočet

Aktivita 2 Odpovědný přístup k financím

dne: 25.4.2013

lektor: Bc. Ludmila Žánová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V. ZDROJE

Uvedené přílohy najdete v elektronické podobě na stránkách projektu :

<http://vzdelavani-obcanu.cz/finance.html>

dokumenty ke stažení najdete u jednotlivých témat, případně na záložce ke stažení.

Zdroje pro texty informačních letáků a brožur vycházejí z praxe a zkušeností lektorů, z jejich vlastních materiálů, z běžného vyhledávání na internetu.

VI. AUTOŘI

Realizační tým projektu Další vzdělávání občanů Liberecka.

Vyrobeno 2013

v rámci projektu „Další vzdělávání občanů Liberecka“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ